

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA ODBUDOWY

WARSZAWA

Nr 6

21 KWIETNIA 1949

TREŚĆ:

ZARZĄDZENIA MINISTRA ODBUDOWY:		Str.
Poz. 38	— z dnia 22 marca 1949 r. o przekazaniu Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego w Krakowie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zakopanego	2
Poz. 39	— z dnia 22 marca 1949 r. o przekazaniu Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego w Poznaniu sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów, przeznaczonych na budownictwo społeczne na obszarze m. Kalisza i powiatu wągrowieckiego	"
Poz. 40	— z dnia 22 marca 1949 r. o przekazaniu Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego w Katowicach sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów, przeznaczonych na budownictwo społeczne na obszarze m. Chorzowa oraz powiatów: katowickiego i bytomskiego	"
Poz. 41	— z dnia 22 marca 1949 r. o przekazaniu Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego w Kielcach sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów, przeznaczonych na budownictwo społeczne na obszarze powiatów iłżeckiego i opatowskiego	"
Poz. 42	— z dnia 22 marca 1949 r. o przekazaniu Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego w Rzeszowie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów, przeznaczonych na budownictwo społeczne na obszarze powiatu sanockiego	"
Poz. 43	— z dnia 22 marca 1949 r. o przekazaniu Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego w Warszawie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów, przeznaczonych na budownictwo społeczne na obszarze powiatu zyrardowskiego	3
Poz. 44	— z dnia 22 marca 1949 r. o przekazaniu Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego w Krakowie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów, przeznaczonych na budownictwo społeczne na obszarze powiatów chrzanowskiego i krakowskiego	"
Poz. 45	— z dnia 22 marca 1949 r. o przekazaniu Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego w Bydgoszczy sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów, przeznaczonych na budownictwo społeczne na obszarze miasta Włocławka i powiatu inowrocławskiego	"
Poz. 46	— z dnia 29 marca 1949 r. o powierzaniu prac w zakresie dokumentacji technicznej Centralnemu Biuru Projektów Architektonicznych i Budowlanych — Przedsiębiorstwu Państwowemu Wyodrębnionemu	"
Poz. 47	— z dnia 20 kwietnia 1949 r. wydane w porozumieniu z Przewodniczącym Podkomitetu Inwestycyjnego Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów o sprawozdawczości inwestycyjnej z wykonania Planu Inwestycyjnego na rok 1949	4
ZASADY KWALIFIKOWANIA:		
Poz. 48	— osiedli i gospodarstw do państwowej pomocy w odbudowie zniszczeń wojennych w zabudowaniach zagród wiejskich oraz pomocy w zabudowie gospodarstw poparcelacyjnych	7
TYMCZASOWE ZASADY:		
Poz. 49	— uruchomienia środków finansowych, przewidzianych na odbudowę i remonty zagród na Ziemiach Odzyskanych, zabudowę wsi poukraińskich i zabudowę spółdzielni produkcyjnych	9
REGULAMIN:		
Poz. 50	— dla akcji państwowej pomocy w odbudowie zniszczonych budynków w zagrodach wiejskich i zabudowie gospodarstw poparcelacyjnych na rok 1949	10
OKÓLNIKI:		
Poz. 51	— Nr 9 z dn. 9 kwietnia 1949 r. o stosowaniu w budownictwie cegły wapienno-piaskowej (sylikatowej)	12
Poz. 52	— Nr 11 z dn. 11 kwietnia 1949 r. o sposobie sporządzania kosztorysów urzędowych	"
Poz. 53	— Nr 12 z dn. 13 kwietnia 1949 r. o stosowaniu płyt wiórkowo-gipsowych i o oszczędzaniu cementu	13
Poz. 54	— Nr 13 z dn. 19 kwietnia 1949 r. w sprawie czynszów za mieszkania w szpitalach i zakładach leczniczych	"
Poz. 55	— Nr 14 z dn. 21 kwietnia 1949 r. o stosowaniu szkła ornamentowego	"

PISMA OKÓLNE:

- Poz. 56 — z dnia 10 marca 1949 r. w sprawie zatwierdzania programów użytkowych 14
 Poz. 57 — z dnia 11 kwietnia 1949 r. w sprawie ustanawiania obowiązujących i zaleconych norm budowlanych
 oraz stosowania Polskich Norm . . . . .
 Poz. 58 — z dnia 13 kwietnia 1949 r. w sprawie uprawnień do zatwierdzania projektów budowlanych . . . . .

KOMUNIKATY 1 i 2

38

ZARZĄDZENIE MINISTRA ODBUDOWY

z dnia 22 marca 1949 r.

o przekazaniu Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego w Krakowie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zakopanego.

(L. dz. P.III/418/49).

Na podstawie art. 15 ust. 1 pkt. 2) dekretu z dnia 2 kwietnia 1946 r. o planowym zagospodarowaniu przestrzennym kraju (Dz. U.R.P. Nr 16, poz. 109) przekazuję Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego w Krakowie sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zakopanego.

Minister: **M. Kaczorowski**

39

ZARZĄDZENIE MINISTRA ODBUDOWY

z dnia 22 marca 1949 r.

o przekazaniu Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego w Poznaniu sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów, przeznaczonych na budownictwo społeczne na obszarze miasta Kalisza i powiatu wągrowieckiego.

(L. dz. P.III/172/49).

Na podstawie art. 15 ust. 1 pkt. 2) dekretu z dnia 2 kwietnia 1946 r. o planowym zagospodarowaniu przestrzennym kraju (Dz. U.R.P. Nr 16, poz. 109) przekazuję Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego w Poznaniu sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów, które zostaną przeznaczone na budownictwo społeczne w latach 1949 — 1950 na obszarze miasta Kalisza i powiatu wągrowieckiego.

Minister: **M. Kaczorowski**

40

ZARZĄDZENIE MINISTRA ODBUDOWY

z dnia 22 marca 1949 r.

o przekazaniu Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego w Katowicach sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów przeznaczonych na budownictwo społeczne na obszarze miasta Chorzowa oraz powiatów: katowickiego i bytomskiego.

(L. dz. P.III/172/49).

Na podstawie art. 15 ust. 1 pkt. 2) dekretu z dnia 2 kwietnia 1946 r. o planowym zagospodarowaniu przestrzennym

kraju (Dz. U.R.P. Nr 16, poz. 109) przekazuję Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego w Katowicach sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów, które zostaną przeznaczone na budownictwo społeczne w latach 1949 — 1950 na obszarze miasta Chorzowa oraz powiatów: katowickiego i bytomskiego.

Minister: **M. Kaczorowski**

41

ZARZĄDZENIE MINISTRA ODBUDOWY

z dnia 22 marca 1949 r.

o przekazaniu Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego w Kielcach sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów przeznaczonych na budownictwo społeczne na obszarze powiatów iłżeckiego i opatowskiego.

(L. dz. P.III/172/49).

Na podstawie art. 15 ust. 1 pkt. 2) dekretu z dnia 2 kwietnia 1946 r. o planowym zagospodarowaniu przestrzennym kraju (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 109) przekazuję Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego w Kielcach sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów, które zostaną przeznaczone na budownictwo społeczne w latach 1949 — 1950 na obszarze powiatów iłżeckiego i opatowskiego.

Minister: **M. Kaczorowski**

42

ZARZĄDZENIE MINISTRA ODBUDOWY

z dnia 22 marca 1949 r.

o przekazaniu Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego w Rzeszowie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów przeznaczonych na budownictwo społeczne na obszarze powiatu sanockiego.

(L. dz. P.III/172/49).

Na podstawie art. 15 ust. 1 pkt. 2) dekretu z dnia 2 kwietnia 1946 r. o planowym zagospodarowaniu przestrzennym kraju (Dz. U.R.P. Nr 16, poz. 109) przekazuję Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego w Rzeszowie sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów, które zostaną przeznaczone na budownictwo społeczne w latach 1949 — 1950 na obszarze powiatu sanockiego.

Minister: **M. Kaczorowski**

ZARZĄDZENIE MINISTRA ODBUDOWY

z dnia 22 marca 1949 r.

o przekazaniu Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego w Warszawie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów przeznaczonych na budownictwo społeczne na obszarze powiatu żyrdowskiego.

(L. dz. P.III/172/49).

Na podstawie art. 15 ust. 1 pkt. 2) dekretu z dnia 2 kwietnia 1946 r. o planowym zagospodarowaniu przestrzennym kraju (Dz. U.R.P. Nr 16, poz. 109) przekazuję Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego w Warszawie sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów, które zostaną przeznaczone na budownictwo społeczne w latach 1949 — 1950 na obszarze powiatu żyrdowskiego.

Minister: **M. Kaczorowski**

44

ZARZĄDZENIE MINISTRA ODBUDOWY

z dnia 22 marca 1949 r.

o przekazaniu Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego w Krakowie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów przeznaczonych na budownictwo społeczne na obszarze powiatów chrzanowskiego i krakowskiego.

(L. dz. P.III/172/49).

Na podstawie art. 15 ust. 1 pkt. 2) dekretu z dnia 2 kwietnia 1946 r. o planowym zagospodarowaniu przestrzennym kraju (Dz. U.R.P. Nr 16, poz. 109) przekazuję Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego w Krakowie sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów, które zostaną przeznaczone na budownictwo społeczne w latach 1949 — 1950 na obszarze powiatów chrzanowskiego i krakowskiego.

Minister: **M. Kaczorowski**

45

ZARZĄDZENIE MINISTRA ODBUDOWY

z dnia 22 marca 1949 r.

o przekazaniu Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego w Bydgoszczy sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów, przeznaczonych na budownictwo społeczne na obszarze miasta Włocławka i powiatu inowrocławskiego.

(L. dz. P.III/172/49).

Na podstawie art. 15 ust. 1 pkt. 2) dekretu z dnia 2 kwietnia 1946 r. o planowym zagospodarowaniu przestrzennym kraju (Dz. U.R.P. Nr 16, poz. 109) przekazuję Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego w Bydgoszczy sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów, które zostaną przeznaczone na budownictwo społeczne w latach 1949 — 1950 na obszarze miasta Włocławka i powiatu inowrocławskiego.

Minister: **M. Kaczorowski****ZARZĄDZENIE MINISTRA ODBUDOWY**

z dnia 29 marca 1949 r.

o powierzaniu prac w zakresie dokumentacji technicznej Centralnemu Biuru Projektów Architektonicznych i Budowlanych — Przedsiębiorstwu Państwowemu Wyodrębnionemu.

(L. dz. II/VSekr./3211/49).

Prace w zakresie sporządzania projektów i kosztorysów obiektów budowlanych (dokumentacji technicznej) będą powierzone Centralnemu Biuru Projektów Architektonicznych i Budowlanych — Przedsiębiorstwu Państwowemu Wyodrębnionemu, utworzonemu zarządzeniem Ministra Odbudowy z dnia 13 września 1943 r. (Monitor Polski Nr 71, poz. 603), zwanemu niżej „Biurem” — na następujących zasadach:

§ 1. Powierzenie opracowania dokumentacji technicznej poszczególnych obiektów albo grup obiektów jednorodnych będzie dokonywane w drodze zawarcia umowy na piśmie, z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 13 listopada 1943 r. o dostawach, robotach i usługach na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych (Dz. U.R.P. Nr 63, poz. 494) i rozporządzenia wykonawczego Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. (Dz. U.R.P. Nr 12, poz. 73).

§ 2. 1. Umowy z Biurem będą zawierane.

- 1) przez Wojewódzkie Wydziały Odbudowy i Dyrekcje Odbudowy — na prace dotyczące obiektów, których realizacja ma być dokonana w granicach każdego rocznego planu;
- 2) przez Ministerstwo Odbudowy — na prace, dotyczące obiektów, których realizacja ma nastąpić w przyszłych latach.

2. O zawarciu umowy ma być powiadomiony użytkownik.

§ 3. 1. W umowie należy m. in. podać przybliżoną kubaturę obiektu i kredyt, z którego wydatek będzie pokryty.

2. W razie gdy do umowy nie mogą być załączone wszystkie materiały potrzebne do opracowania dokumentacji technicznej, termin wykonania umowy powinien być uzależniony od dostarczenia brakujących materiałów.

§ 4. 1. Biuro opracowuje dokumentację techniczną na podstawie zatwierdzonego programu użytkowo-technicznego.

Dane użytkowe do programu opracowuje użytkownik. Na tej podstawie Biuro ustala z użytkownikiem ostateczną redakcję programu użytkowo-technicznego, biorąc pod uwagę standardy, normy, zarządzenia i okólniki oszczędnościowe Ministerstwa Odbudowy. Zatwierdzenie programów odbywa się w trybie ustalonym pismem okólnym Ministerstwa Odbudowy z dnia 21.III.49 r., L. dz. II/W1/3003/49 oraz zarządzeniem Ministra Odbudowy z dn. 14.III.49 r. o programach użytkowo-technicznych i projektach szkicowych.

2. Potrzebne przy opracowaniu dokumentacji technicznej informacje i wyjaśnienia Biuro powinno uzyskać od wyznaczonego przez użytkownika pełnomocnika do spraw programu użytkowego, który w razie potrzeby również dostarczy Biuru potrzebne dodatkowe materiały.

§ 5. Przy opracowaniu dokumentacji technicznej Biuro obowiązane jest stosować się do obowiązujących standardów przestrzennych i* wyposażeniowych, przepisów, zarządzeń, okólników i wytycznych Ministerstwa Odbudowy, jak również do Polskich Norm, dotyczących sporządzania projektów i kosztorysów.

§ 6. 1. Przy opracowaniu dokumentacji technicznej Biuro odstąpi od zatwierdzonego programu:

- 1) w razie konieczności dostosowania dokumentacji technicznej do warunków określonych Planem Inwestycyjnym, obowiązującymi przepisami, normami lub standardami oraz zarządzeniami technicznymi i gospodarczymi Ministerstwa Odbudowy;
- 2) w razie potrzeby, spowodowanej względami urbanistycznymi.

2. Odstąpienie od zatwierdzonego programu jest dopuszczalne na wniosek użytkownika — jeżeli zmiany nie podnoszą kosztu inwestycji i nie naruszają warunków i zasad, o których mowa w ust. 1.

3. Zmiany określone w ust. 1 i 2 wymagają spisaną dodatkowej umowy.

§ 7. Do obowiązku Biura poza opracowaniem dokumentacji technicznej należy:

- 1) uzgodnienie projektu z właściwymi władzami planowania przestrzennego i
- 2) uzyskanie zatwierdzenia projektu.

§ 8. Wynagrodzenie za wykonane prace Biuro będzie otrzymywało według norm ustalonych przez Ministra Odbudowy i stanowiących integralną część umowy.

§ 9. 1. Przed przedstawieniem projektu do zatwierdzenia Biuro powinno uzyskać potwierdzenie przez zamawiającego, a gdy zamawiający nie jest równocześnie użytkownikiem — również i przez użytkownika, że projekt jest zgodny z wymaganiami użytkowymi.

2. Zatwierdzenie potwierdzonego przez zamawiającego, a ewentualnie i przez użytkownika projektu będzie uważane za równoznaczne z odbiorem pracy.

§ 10. Spory, mogące wyniknąć pomiędzy stronami w związku z wykonaniem umowy, będą rozstrzygane przez Komisję Arbitrażową, powołaną przez Ministra Odbudowy.

Minister: **M. Kaczorowski**

47

ZARZĄDZENIE MINISTRA ODBUDOWY

z dnia 20 kwietnia 1949 roku.

wydane w porozumieniu z Przewodniczącym Podkomitetu Inwestycyjnego Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów o sprawozdawczości inwestycyjnej z wykonania Planu Inwestycyjnego na rok 1949.

(L. dz. III.2771/7/49).

W wykonaniu uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 1 czerwca 1948 r. o sprawozdawczości inwestycyjnej zarządza co następuje:

Postanowienia ogólne

§ 1. Wprowadza się obowiązek sprawozdawczości inwestycyjnej dla inwestycji dokonywanych w ramach Planu Inwestycyjnego na r. 1949 przez jednostki organizacyjne podporządkowane Ministerstwu Odbudowy.

§ 2. Sprawozdawczość inwestycyjna obejmuje wszystkie inwestycje, znajdujące się w części 21 Planu Inwestycyjnego na rok 1949.

§ 3. Obowiązek składania sprawozdań o inwestycjach ciąży na inwestorach oraz organach nadzoru pośredniego i centralnego.

Jednostki sprawozdawcze.

§ 4. Organem nadzoru centralnego jest Ministerstwo Odbudowy.

§ 5. Organami nadzoru pośredniego są:
 dla działów 1 i 7 — dysponenci rozdziałów
 „ działu 2 — Zakład Osiedli Robotniczych
 „ działów 3, 4, 6 — (bez § 15) 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 Wydziały Odbudowy Urzędów Wojewódzkich, Dyrekcje Odbudowy, Wydział Odbudowy Zarządu Miejskiego m. Łodzi.
 „ działu 5 — Departament Kadr Ministerstwa Odbudowy
 „ „ 6 § 15 — Naczelnny Komisariat Odbudowy Wsi.
 W uzasadnionym wypadku Ministerstwo Odbudowy może poruczyć pełnienie funkcji nadzoru pośredniego innej jednostce.

§ 6. Inwestorami są:

dla działu 1 — w rozdziałach 1, 2, 5, 8, 9, 11, 13, 16, 17 dysponenci paragrafów w rozdziałach zaś 3, 4, 6, 7, 10, 12, 14, 15, 18 dysponenci rozdziałów.
 dla działów 2, 3, 4, 6, (bez § 15), 9, 10, 11, 12, 13, 14 dysponenci paragrafów.
 dla działu 5 — Ministerstwo Odbudowy lub jego agendy terenowe do których dyspozycji zostaną postawione środki finansowe.
 dla działu 6 — (§ 15) — Naczelnny Komisariat Odbudowy Wsi.
 dla działu 7 — W rozdziale 1 dysponenci paragrafów, w rozdziałach od 2 — 8 dysponenci rozdziałów.
 dla działów 8 i 15 — Wydziały Odbudowy Urzędów Wojewódzkich, Dyrekcje Odbudowy lub Wydział Odbudowy Zarządu Miejskiego m. Łodzi.

W wypadku poruczenia wykonywania inwestycji określonych w PI na 1949 r. innej jednostce, obowiązki sprawozdawcze przechodzą na tę jednostkę.

Obowiązki jednostek sprawozdawczych.

§ 7. Inwestorzy obowiązani są składać miesięczne raporty inwestycyjne na formularzach ustalonych przez Centralny Urząd Planowania (wzór 1).

Inwestorzy obowiązani są — dla wszystkich inwestycji przez nich wykonywanych, a objętych częścią 21 Planu Inwestycyjnego — Ministerstwo Odbudowy — sporządzać jeden wspólny raport inwestycyjny, o ile inwestycje figurują w jednym paragrafie, natomiast w razie wykonywanych inwestycji z kilku paragrafów planu, dla inwestycji każdego paragrafu należy sporządzać oddzielne raporty inwestycyjne. W ramach jednego paragrafu należy sumować pozycje, tworzące odrębne zespoły wg. załączonego zestawienia.

Jeden wiersz raportu inwestycyjnego (wzór 1) przeznaczony jest w zasadzie dla jednego tytułu inwestycyjnego, wymienionego w planie rzeczowym — o ile jednak plan rzeczowy dzieli numer tytułu inwestycyjnego na poszczególne pozycje — należy przeznaczyć jeden wiersz raportu dla najmniejszej jednostki uwidocznionej w planie rzeczowym.

Postanowienie zawarte w ostatnim zdaniu nie dotyczy inwestorów dla działu 2, gdzie najmniejszą jednostką będzie pozycja operacyjnego (wewnętrznego) planu inwestycyjnego Z.O.R. opartego o układ paragrafowy P. I. wykonawczego a nie rzeczowego.

Jeżeli w ramach jednego paragrafu inwestycje wykonywane są na terenie kilku województw, należy dla każdego województwa sporządzić odrębne raporty inwestycyjne dla inwestycji wykonywanych na terenie danego województwa.

Inwestor zobowiązany jest składać raport inwestycyjny co miesiąc, niezależnie od tego, czy dana inwestycja nie została jeszcze rozpoczęta, czy została już zakończona czy też w ciągu miesiąca sprawozdawczego nie zaszły żadne zmiany w jej wykonywaniu.

Inwestorzy wykonujący ponadto inwestycje objęte planem inwestycyjnym w innych częściach niż Ministerstwo Odbudowy, składają dla inwestycji objętych tymi innymi częściami Planu oddzielne raporty inwestycyjne, sporządzane wg. wymagań organów nadzoru centralnego właściwych dla danych części planu.

§ 8. Jednostki organizacyjne podane w niniejszym zarządzeniu, jako inwestorzy nie wykonujący bezpośrednio prac inwestycyjnych w całości lub części — wydadzą podległym sobie komórkom organizacyjnym i bezpośrednim inwestorom nadzorowanym odpowiednie zarządzenia umożliwiające uzyskanie materiałów potrzebnych do prawidłowego i terminowego sporządzenia raportów inwestycyjnych i ich analiz.

§ 9. Organy nadzoru pośredniego i centralnego sporządzają sprawozdania inwestycyjne, obejmujące:

- a) zbiorcze raporty liczbowe, wg. formularza C. U. P. (wzór 2) oraz załączniki, wg. wzoru, który zostanie ustalony przez Ministerstwo Odbudowy osobną instrukcją;
- b) analizy przebiegu inwestycji i akcji oszczędnościowej.

§ 10. Organ nadzoru centralnego uprawniony jest:

- a) do zaliczania do grupy inwestycji niezlokalizowanych takich z pośród inwestycji, dokonywanych w terenie (czy też „związanych z określonym terytorium“), których rozmieszczenie nie ma związku z podziałem administracyjnym Państwa, lecz oparte jest na innych kryteriach,
- b) do zwalniania od obowiązku ustalania wskaźnika wykonania technicznego inwestycji posiadających plan rzeczowy, o ile nie będzie to możliwe lub celowe ze względu na technikę lub organizację robót inwestycyjnych.

§ 11. Celem analiz jest uzupełnienie obrazu przebiegu inwestycji, wynikającego z liczb raportów. Mają one zawierać informacje, nie dające się ująć w ramy raportów, a jednak konieczne do należytego orientowania się w przebiegu inwestycji i tendencji realizacji planu. Omówić należy wskaźniki, podając przyczyny wszelkich nieprawidłowości w ich kształtowaniu. W szczególności analizować należy niezgodności z planem terminowe, finansowe i techniczne oraz wskazać trudności, które w bliskiej przyszłości grożą zakłóceniem przebiegu inwestycji (np. brak materiałów, sił roboczych). Podane przyczyny winny być o ile możliwości ugruntowane danymi cyfrowymi, choćby szacunkowymi w braku liczb ścisłych. Omówić należy również wykonywanie zarządzeń oszczędnościowych.

§ 12. Organy nadzoru mogą rozszerzyć tematykę analiz stosownie do nasuwających się potrzeb dla sprawnego kontrolowania wykonawstwa inwestycji w zasięgu działania danego organu nadzoru. Treść tych zarządzeń należy komunikować.

- a) bezpośrednio wyższemu organowi nadzoru,
- b) Centralnemu Urzędowi Planowania — Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Dep. Inwestycji,
- c) Bankowi Gospodarstwa Krajowego — Bankowi Inwestycyjnemu.

§ 13. We wszystkich przypadkach, gdy organy nadzoru pośredniego lub centralnego wykonują bezpośrednio inwestycje, wówczas w odniesieniu do tych inwestycji są inwestorem i obowiązane są do składania dla tych inwestycji raportów inwestycyjnych wg. wzoru 1 — w terminie do ośmiu dni za miesiąc ubiegły z tym, że raporty takie podlegają przesłaniu do oddziału banku finansującego oraz podlegają objęciu przez zbiorcze raporty liczbowe sporządzone przez właściwy organ nadzoru.

Sporządzanie i przesyłanie sprawozdań inwestycyjnych.

§ 14. Inwestor sporządza raport inwestycyjny oraz załączniki w 3-ch egzemplarzach, z których po jednym przesyła w ciągu 8 dni po upływie miesiąca sprawozdawczego:

- a) organowi nadzoru pośredniego,
- b) oddziałowi banku finansującego inwestycje.

Trzeci egzemplarz inwestor zachowuje jako odpis.

Ponadto inwestorzy, wykonywujący inwestycje w ramach działów 2, 5 i 7 sporządzają czwarty egzemplarz raportu inwestycyjnego, który przesyłają do Biura Regionalnego Centralnego Urzędu Planowania — Wojewódzkiego Urzędu Planowania Gospodarczego, właściwego dla miejsca wykonywania inwestycji.

§ 15. Organa nadzoru pośredniego sporządzają zbiorcze raporty liczbowe na formularzu wzór 2 oraz załącznik w trzech egzemplarzach i przesyłają najpóźniej 15-go dnia po upływie miesiąca sprawozdawczego:

- a) właściwemu organowi nadzoru centralnego,
- b) centrali banku finansującego inwestycje. Trzeci egzemplarz zachowują jako odpis.

Ponadto dla inwestycji działów 1, 3, 6 i 8 do 15 sporządzają czwarty egzemplarz i przesyłają go do Biura Regionalnego C. U. P. — W. U. P. G. właściwego dla miejsca wykonywania inwestycji.

§ 16. W tym samym trybie organa nadzoru pośredniego przesyłają analizy przebiegu inwestycji i akcji oszczędnościowej w terminie 25 dni po upływie miesiąca sprawozdawczego.

§ 17. Organ nadzoru centralnego sporządza zbiorcze raporty liczbowe (wzór 2) oraz załączniki dla całej części w trzech egzemplarzach, z których 2 przesyła w ciągu 25 dni po upływie miesiąca sprawozdawczego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

Trzeci egzemplarz zachowuje jako odpis.

§ 18. W tym samym trybie organ nadzoru centralnego przesyła analizy z przebiegu inwestycji i akcji oszczędnościowej w terminie 35 dni po upływie miesiąca sprawozdawczego.

§ 19. Wszyscy inwestorzy i wszystkie organa nadzoru są zobowiązani sporządzać dodatkowy egzemplarz raportu inwestycyjnego lub zbiorczego raportu liczbowego za miesiące: marzec, czerwiec, wrzesień i grudzień i przysyłać ten egzemplarz do Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie w terminach takich, jakie obowiązują daną jednostkę sprawozdawczą z tytułu niniejszego zarządzenia.

Po raz pierwszy raport do Głównego Urzędu Statystycznego przesłać należy za czerwiec 1949 r.

§ 20. Sprawozdania inwestycyjne dając obraz stopnia wykonania planu na dzień sprawozdawczy pod względem finansowym, technicznym i realności, stanowią nie tylko materiał pozwalający właściwym organom nadzoru na sporządzanie sprawozdań zbiorczych dla ich zasięgu działania, lecz ponadto zobowiązują właściwe organy do wydania natychmiastowych zarządzeń lub ich spowodowania u innych organów w celu zlikwidowania ujawnionych przez sprawozdawców odchyień od właściwego wykonania planu.

§ 21. O dotrzymaniu terminu wysłania raportów i analiz świadczy data stempla pocztowego lub pokwitowania w książce doręczeń.

§ 22. Za rzetelne, prawidłowe wypełnienie oraz za terminowe przesłanie raportów inwestycyjnych lub zbiorczych raportów liczbowych odpowiedzialni są kierownicy komórek organizacyjnych Ministerstwa Odbudowy wymienionych w §§ 5, 6 jako inwestorzy lub organy nadzoru pośredniego.

Oddział banku finansującego inwestycje, w wypadku niezłożenia w terminie raportu inwestycyjnego przez inwestora — może, po porozumieniu się z organem nadzoru pośredniego, wstrzymać wypłaty środków finansowych.

Postanowienia końcowe.

§ 23. Niniejsze zarządzenie reguluje sprawozdawczość inwestycyjną z wykonania Planu Inwestycyjnego na rok 1949.

Pierwsze sprawozdania wg. powyższych wymagań złożone należy łącznie za pierwsze cztery miesiące 1949 r. w maju 1949 r.

Zakres i formy sprawozdań rocznych, składanych po zakończeniu roku inwestycyjnego (wraz z okresem ulgowym) ustali osobne zarządzenie. Oprócz raportów inwestycyjnych, dla tych inwestycji, których plan rzeczowy został w całości lub części wykonany, lub część których została oddana do użytku — inwestorzy i organy nadzoru wypełniają załączniki do raportów inwestycyjnych, których obieg i sposób wypełnienia ustali odrębna instrukcja.

Dla sprawozdawczości inwestycyjnej z wykonania Państwowego Planu Inwestycyjnego na rok 1943 pozostają w mocy zarządzenia Ministra Odbudowy z dnia 12 II.1943 r. oraz 11.IX 1943 r.

Wszystkie informacje sprawozdawczości inwestycyjnej należy traktować jako poufne.

§ 24. Formularze raportów inwestycyjnych (wzór 1) i zbiorczych raportów liczbowych (wzór 2) będą dostarczone przez PKIPG organowi nadzoru centralnego, który zaopatrzy w potrzebne ilości podległe jednostki.

1 Załącznik.

Minister: **M. Spychalski**

ZESTAWIENIE

zespołów (za wyjątkiem Działu 2 gdzie podział oparty jest na kryteriach operacyjnych, a nie rzeczowych) na które dzielą się działy P. I. na 1949 r.

Dział 1. 1) Rozbiórka i przygotowanie terenu
2) Pomiar krajowy
3) Plany zagospodarowania przestrzennego i zabudowy osiedli
4) Zabezpieczenie budynków przeznaczonych na różne cele
5) Budownictwo doświadczalne
6) Projekty i studia.

Dział 2. Budownictwo mieszkaniowe:
1) Osiedlowe własne Z. O. R.
2) Osiedlowe nadzorowane
3) Nieosiedlowe własne
4) Nieosiedlowe nadzorowane

Dział 3. 1) Władze centralne
2) Administracja ogólna I i II instancji
3) Administracja skarbowa
4) Sądownictwo
5) Bezpieczeństwo
6) Administracja szkolna
7) Administracja Ubezpiec. Społ.
8) Administracja przemysłowa
9) Inne urzędy i instytucje państwowe
10) Samorząd terytorialny
11) Samorząd gospodarczy
12) Hale targowe
13) Wystawy i targi
14) Banki

Dział 4. 1) Zakłady Ubezpieczeń
1) Linie tramwajowe
2) Linie trolejbusowe
3) Zajeżdnie
4) Warsztaty

5) Tabor tramwajowy
6) Tabor trolejbusowy
7) Tabor autobusowy
8) Mosty
9) Ulice
10) Rzeźnie i targowiska
11) Wodociągi i Kanalizacja
12) Parki i zieleńce
13) Melioracje
14) Oczyszczanie miasta
15) Straż pożarna
16) Zakłady techniki sanitarnej
17) Grobownictwo
18) Hotele
19) Zakł. Weterynarii.

Dział 5. 1) Szkoły zawodowe.

Dział 6. 1) Pomoc w zagospodarowaniu gospodarstw zniszczonych
2) Zagospodarowanie gospodarstw w związku z przeb. ustr. roln.
3) Zagospodarowanie spółdzielni produkcyjnych

Dział 7. 1) Przedsiębiorstwa budowlane
2) Przedsiębiorstwa robót specjalnych.

Dział 8. 1) Budownictwo organizacji społecznych i politycznych.

Dział 9. 1) Przedszkola
2) Szkoły podstawowe
3) Szkoły średnie ogólnokształcące
4) Zakłady kształcenia nauczycieli
5) Szkoły zawodowe
6) Internaty
7) Opieka nad dzieckiem (domy dziecka, kolonie itp)
8) Szkoły wyższe
9) Domy akademickie
10) Instytucje naukowe i oświatowe.

Dział 10. 1) Szpitale
2) Sanatoria i prewentoria
3) Ośrodki zdrowia
4) Uzdrowiska
5) Instytuty specjalne
6) Szkoły zawodowe
7) Szkoły wyższe.

Dział 11. 1) Szpitale
2) Sanatoria i prewentoria
3) Zakłady lecznicze Ubezpieczalni Społecznych
4) Pracownie psychotechniczne i wzorownie urzędów ochronnych
5) Domy wypoczynkowe
6) Inspektoraty pracy i urzędy zatrudnienia
7) Opieka nad matką i dzieckiem
8) Opieką nad dorosłymi
9) Opieką nad inwalidami
10) Szkoły zawodowe
11) Zagospodarowanie majątków państwowych.

Dział 12. 1) Muzea
2) Muzyka
3) Teatr i widowiska
4) Plastyka
5) Świetlice i domy kultury
6) Zabezpieczenie zabytków
7) Szkoły zawodowe
8) Szkoły wyższe

Dział 13. 1) Zagospodarowanie majątków wydziałów rolnych wyższych uczelni, zakładów doświadczalnych i instytutów badawczych.
2) Szkoły zawodowe

- 3) Instytucje naukowe i oświatowe.
- Dział 14.** 1) Stadiony
2) Baseny
3) Hale sportowe
4) Ośrodki wychowania fizycznego
- Dział 15.** 1) Odbudowa skutków szkód górniczych.

48

ZASADY KWALIFIKOWANIA

osiedli i gospodarstw do państwowej pomocy w odbudowie zniszczeń wojennych w zabudowaniach zagród wiejskich oraz pomocy w zabudowie gospodarstw poparcelacyjnych.

(L. dz. K.O.W. 1200/49)

1. Państwową akcją pomocy w odbudowie masowych zniszczeń wojennych w zabudowaniach zagród wiejskich w roku 1949 mogą być objęci wyłącznie mało- i średniorolni rolnicy, przy czym akcja ta ogranicza się do następujących terenów:

- woj. olsztyńskie, szczecińskie i wrocławskie (cały obszar województwa);
- woj. białostockie, gdańskie, poznańskie i śląskie w częściach należących do Ziemi Odzyskanych,
- woj. białostockie, kieleckie, lubelskie, rzeszowskie i warszawskie w częściach należących do tzw. terenów przyczółkowych,
- woj. lubelskie i rzeszowskie w powiatach zniszczonych przez dywersję ukraińską.

Na powyższych terenach należy skoncentrować wszystkie środki pomocy państwowej przeznaczone dla danego województwa na odbudowę i remont zagród wiejskich.

Na pozostałych terenach Państwa pomoc państwowa w odbudowie będzie mogła być udzielona jedynie po wyrażeniu zgody Naczelnego Komisarza Odbudowy Wsi na wniosek zainteresowanych, poparty rzeczowym uzasadnieniem Wojewódzkiego Wydziału Odbudowy.

2. Państwową pomocą w zabudowie zagród poparcelacyjnych mogą być objęte poszczególne wsie.

województwa białostockiego	
„ pomorskiego	
„ gdańskiego	
„ śląskiego	
„ kieleckiego	
„ krakowskiego	
„ lubelskiego	
„ łódzkiego	
„ poznańskiego	
„ rzeszowskiego	
„ warszawskiego	

które spełniają bądź spełnią niżej podane warunki techniczne i społeczne.

3. Generalną zasadą przy kwalifikowaniu poszczególnych obszarów (terenów) województwa do objęcia ich pomocą na skutek zniszczeń wojennych jak i przy zabudowie poparcelacyjnej, ma być zasada koncentracji środków na obszarach:

- wymagających pomocy przy odbudowie bądź zabudowie.
- dotychczas niedostatecznie zagospodarowanych a wymagających uaktywnienia gospodarczego, co da się osiągnąć przy pomocy państwowej przez odbudowę zniszczonych zabudowań
- Pierwszeństwo w korzystaniu z pomocy państwowej

przy odbudowie i zabudowie (za wyjątkiem obszarów wymagających ingerencji pomocy państwowej dla uaktywnienia gospodarczego) będą posiadały wsie, które:

- przejawiają inicjatywę w kierunku odbudowy zniszczeń lub zabudowy uzyskanych z reformy rolnej działek z własnych środków, deklarują jaknajdalej idący wysiłek w tym kierunku i przejawiają zrozumienie społecznej akcji pomocy państwowej w odbudowie, nie zaś mylnie niejednokrotnie zrozumianej akcji odbudowy zniszczeń przez Państwo;
- są dostatecznie przygotowane do odbudowy bądź zabudowy od strony zaplanowania technicznego tzn.:
  - mają zatwierdzone plany zabudowania,
  - dla których opracowuje się plany zabudowy a wieś ma być budowana zgodnie z wytycznymi tych planów,
  - wymagają regulacji w myśl orzeczeń władz budowlanych i planowania,
  - pozostałe — o ile stanowią wsie zwarte;
- stanowią obiekt celowy do odbudowy z punktu widzenia rolniczo-gospodarczego to znaczy: są położone na gruntach uznanych za nadające się do prowadzenia gospodarki rolnej lub hodowlanej i nie będą w przyszłości przeznaczone na zalesienie lub do innego nierolniczego użytkowania.

W pierwszym rzędzie korzystać z pomocy państwowej winny wsie samopomocowe oraz te, które przejawiają inicjatywę przejścia na gospodarkę spółdzielczą.

5. Przy kwalifikowaniu na wyżej wymienionych terenach poszczególnych gospodarstw do korzystania z pomocy państwowej przy odbudowie i zabudowie należy kierować się następującymi zasadami:

- pomoc państwowa przy odbudowie i zabudowie może być udzielona jedynie najbardziej potrzebującym pomocy małym i średnim gospodarstwom rolnym:
  - zniszczonym na skutek wojny,
  - zniszczonym na skutek akcji dywersyjnej,
  - powstałym z parcelacji i osadnictwa.
 Spośród gospodarstw wymienionych w punkcie 1) i 2) należy przede wszystkim uwzględnić zapotrzebowanie:
  - gospodarstw, których właściciele w dalszym ciągu zamieszkują bunkry i ziemianki i nie mają na swym gruncie żadnych innych stałych mieszkalnych i gospodarczych zabudowań za wyjątkiem stodoły oraz gospodarstw zniszczonych przez okupanta za działalność partyzancką,
  - gospodarstw zniszczonych przez bandy za działalność demokratyczną;

b) wychodząc z założenia wymogów technicznych pomoc państwowa powinna być udzielona w pierwszym rzędzie:

- na doprowadzenie do niezbędnego zabezpieczenia technicznego budynku mieszkalnego lub inwentarskiego przy jednoczesnym uzyskaniu przynajmniej w części tego budynku minimalnej użyteczności, przy czym pomoc może być udzielona, jeżeli wznoszony budynek jest pierwszym (poza ewentualnie istniejącą już stodołą) budynkiem typu stałego w zagrodzie całkowicie zniszczonej, jest budynkiem budowanym wg. typów zleczanych przez N. K. O. W., bądź budynkiem rozplanowanym w zasadniczych elementach i usytuowanym na działce racjonalnie. Przy budynkach wykonanych nie wg. planów typowych w pierwszym rzędzie należy zwrócić uwagę na wielkość budynku, mającego korzystać z pomocy państwowej przy odbudowie, która winna być dostosowana do przewidywanych realnych potrzeb

gospodarstwa. Gospodarstwa, które w latach ubiegłych korzystały z pomocy państwowej przy odbudowie lub zabudowie będą mogły w drodze uzasadnionego wyjątku korzystać z pomocy w roku 1949 jedynie za każdorazową zgodą N. K. O. W.

- 2) na doprowadzenie istniejących zabudowań do stanu zabezpieczenia i używalności w takiej wielkości jaka jest niezbędna do stworzenia warunków wstępnego zagospodarowania rodziny osadniczej, względnie kilku rodzin osadniczych, zakwaterowanych wspólnie w jednej zagrodzie lub zabudowaniach polewarczych:

- przydzielonych spółdzielniom i grupom osadniczym,
- zamieszkałych na podstawie prawomocnych orzeczeń przez osadników indywidualnych,
- częściowo zamieszkałych, nawet na skutek przeprowadzenia w latach ubiegłych częściowego remontu przy pomocy kredytów państwowych w których przez prowadzenie dodatkowych remontów uzyskane zostaną pomieszczenia dla zakwaterowania dalszych osadników,
- niezasiadlonych, w celu przygotowania do osiedlenia.

W tych wypadkach należy przewidywać do remontu na jedną rodzinę tylko takie pomieszczenia, zarówno w budynkach mieszkalnym jak i gospodarczym, jakie w logicznych warunkach technicznych można uznać za minimum niezbędne dla wstępnego zagospodarowania rodziny osadnika i pomieszczenia dla inwentarza, pozostawiając wykonanie dalszych robót użytkownikowi w miarę rozwoju gospodarstwa i dorobku.

- 3) W gospodarstwach poparcelacyjnych wyłącznie na budowę pierwszego stałego (nie licząc ewentualnie istniejącej stodoły) budynku mieszkalnego, według projektów typowych Ministerstwa Odbudowy, jeżeli możliwości własne właściciela gospodarstwa, gotówkowe bądź też w postaci udziału w wykonaniu robót niewymagających przygotowania fachowego, transportu, lub posiadanego zdatnego do użytku materiału, połączone z możliwą do przydzielenia pomocą państwową, pozwolą w roku 1949 na doprowadzenie budynku conajmniej do stanu surowego, łącznie z osadzeniem i oszkleniem stolarki oraz do uzyskania choć części budynku nadającego się do użytkowania zgodnie z przeznaczeniem.

6. Postawione do dyspozycji poszczególnych Województw środki pomocy państwowej należy tak rozdzielić i wykorzystać, aby skuteczną pomocą w odbudowie objąć conajmniej następujące ilości gospodarstw:

a) w zakresie odbudowy i remontu zagród:

L. P.	Województwo	Ziemie Dawne przyczółki ilość zagród	Ziemie Odzyskane ilość zagród	Razem zagród
1.	Białostockie	391	500	891
2.	Gdańskie	—	996	996
3.	Śląskie	—	364	364
4.	Kieleckie	914	—	914
5.	Lubelskie	250	—	250
6.	Olsztyńskie	—	2.413	2.413
7.	Poznańskie	—	815	815
8.	Rzeszowskie	514	—	514
9.	Szczecińskie	—	2.870	2.870
10.	Warszawskie	914	—	914
11.	Wrocławskie	—	996	996
		2.983	8.954	11.937

b) W zakresie zabudowy terenów poparcelacyjnych:

L. P.	Województwo	Ilość wsi, które mogą być objęte pomocą	Ilość zagród	Razem zagród
1.	Białostockie	2	31	31
2.	Pomorskie	2—4	71	71
3.	Gdańskie	1—2	31	31
4.	Śląskie	1	20	20
5.	Kieleckie	1—2	36	36
6.	Krakowskie	1	20	20
7.	Lubelskie	1—2	35	35
8.	Łódzkie	1—3	47	47
9.	Poznańskie	1—4	60	60
10.	Rzeszowskie	1	20	20
11.	Warszawskie	1—3	51	51
			422	422

c) W zakresie terenów zniszczonych przez dywersję ukraińską:

L. P.	Województwo	Ilość wsi, które mogą być objęte pomocą	Ilość zagród	Razem zagród
1.	Lubelskie	wsie zwarte	178	178
2.	Rzeszowskie	„ „	267	267
			445	445

7. W granicach województwa ogólną ilość gospodarstw przeznaczonych w roku 1949 do odbudowy (remontu) i zabudowy poparcelacyjnej przy pomocy państwowej w poszczególnych powiatach ustala się na wniosek Wojewódzkiego Wydziału Odbudowy — Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej przy współudziale Wojew. Zarządu Związku „Samopomoc Chłopska“ po osiągnięciu opinii Działu Rolnictwa i Reform Rolnych, Regionalnej Dyrekcji Planowania Przemysłowego oraz Oddziału Państwowego Banku Rolnego a na terenie Ziemi Odzyskanych również dawnego Wojewódzkiego Wydziału Osiedleńczego.

8. W granicach powiatu, wsie i gospodarstwa, przeznaczone w roku 1949 do odbudowy (remontu) przy pomocy państwowej oraz zakres pomocy państwowej dla nich wyznacza Powiatowy Komitet Kredytów Budowlanych Wiejskich na podstawie wniosków zainteresowanych, zaopiniowanych przez Zarząd Gminny Związku „Samopomocy Chłopskiej“.

Wsie i gospodarstwa przeznaczone do zabudowy poparcelacyjnej i wsie poukraińskie oraz zakres pomocy dla nich wyznacza się w trybie pkt. 7-go.

9. Powiatowy Komitet Kredytów Budowlanych Wiejskich składa się ze Starosty Powiatowego — jako przewodniczącego, Architekta Powiatowego jako jego zastępcy, przedstawiciela Związku „Samopomocy Chłopskiej“, przedstawiciela Referatu Rolnictwa i Ref. Rolnych, przedstawiciela Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska“ oraz delegata Państwowego Banku Rolnego lub delegata innej instytucji kredytowej, wyznaczonej przez Państwowy Bank Rolny. Na Ziemiach Odzyskanych do składu Komitetu Kredytów Budowlanych Wiejskich powołuje się ponadto przedstawiciela Referatu Osiedleńczego. Uchwały Komitetu Kredytów Budowlanych Wiejskich zapadają większością głosów. W wypadkach równości głosów przeważa głos przewodniczącego. Komitety Kredytów Budowlanych Wiejskich podejmują uchwały o pomocy państwowej w odbudowie (remontach) w granicach ogólnej ilości środków, przydzielonych na akcje w danym powiecie.

Działalność Powiatowego Komitetu Kredytów Budowlanych Wiejskich podlega kontroli Powiatowej Rady Naro-

dowej i Komitet składa ze swej działalności okresowe sprawozdania na posiedzeniu Powiatowej Rady Narodowej.

10. Wnioski na posiedzenie Komitetu Kredytów Budowlanych Wiejskich przedstawia Architekt Powiatowy, który realizuje również powzięte uchwały.

11. Jednocześnie w ramach programu pracy i posiadającego do dyspozycji kredytu należy dążyć do podwyższenia w największym stopniu przyjęte po 1.IV.1949 r. ilości odbudowanych, remontowanych i zabudowywanych zagród, przez jak najszerze włączenie do akcji środków i możliwości własnych zainteresowanych rolników oraz przez celową gospodarkę posiadanymi środkami pomocy państwowej

Warszawa, dnia 18-II-1949 r.

Naczelnny Komisarz Odbudowy Wsi: **A. Sadrakuła**

49

TYMCZASOWE ZASADY URUCHOMIENIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH

przewidzianych na odbudowę i remonty zagród na Ziemiach Odzyskanych, zabudowę wsi poukraińskich i zabudowę spółdzielni produkcyjnych.

(L. dz. K.O.W. 1900/49 z dn. 12-III-1949 r.)

W związku ze zmianą charakteru kredytów inwestycyjnych, przewidzianych na odbudowę wsi w P.I. na rok 1949, Ministerstwo Odbudowy — Naczelnny Komisarz Odbudowy Wsi w porozumieniu z Min. Skarbu (pismo L. dz. II/2938/4/49) i Min Rolnictwa i Reform Rolnych ustala następujące, tymczasowe zasady uruchomienia środków finansowych, przewidzianych na odbudowę i remonty zagród na Ziemiach Odzyskanych, zabudowę wsi poukraińskich i zabudowę spółdzielni produkcyjnych.

1. Odbudowa i remonty zagród na Ziemiach Odzyskanych, zabudowa wsi poukraińskich i zabudowa spółdzielni produkcyjnych przeprowadzona będzie ze środków zwrotnych limitowanych, przewidzianych na ten cel w tegorocznym Planie Inwestycyjnym w Cz. 21, Dział 6.

2. Na zakres prac przewidzianych dla W.W.O. ustala się następujące środki:

- a) na odbudowę i remonty na Z.O. . . . . milionów zł*)
b) na zabudowę wsi poukraińskich . . . . . " " "

Górna granica kredytów, jakie mogą być przyznawane na indywidualną zagrodę, wynosi:

- a) na odbudowę i remonty zagród na Z.O. . . . . 300 tys. zł
b) na zabudowę wsi poukraińskich . . . . . 500 " "

Górna granica kredytów obejmuje koszty wynikające z §§ 8 i 13 niniejszej instrukcji.

Zabudowa pierwszych 19-tu spółdzielni produkcyjnych prowadzona będzie centralnie przez Naczelnny Komisarz Odbudowy Wsi.

3. Kredytobiorcą będzie Państwowy Fundusz Ziemi, na rzecz którego Państwowy Bank Rolny (Bank Rolny) uruchomi ogółem z kredytów przewidzianych w Cz. 21, Dz. 6 P.I. na 1949 r. następujące kwoty:

- a) na zabudowę spółdzielni produkcyjnych 821.880 tys. zł
b) na odbudowę i remonty na Z.O. . . . . 1.319.574 " "
c) na zabudowę wsi poukraińskich . . . . . 182.640 " "

Razem 2.324.094 tys. zł

W ramach kwot wymienionych pod b) lub c) mieszczą się środki dla W.W.O. przewidziane w pkt. 2 niniejszego pisma.

Kredyt zostanie zabezpieczony generalnie przez Państwowy Fundusz Ziemi ze względu na niemożność indywidualnego zabezpieczenia w chwili obecnej z braku właściwego kredytobiorcy.

4. Wojewódzki Wydział Odbudowy zawiera umowy i udziela zleceń przedsiębiorstwom na wykonanie robót oraz wydaje zlecenia wewnętrzne Architektom Powiatowym na wykonanie robót sposobem gospodarczym na podstawie kosztorysów urzędowych.

5. Odbudowę i remonty oraz zabudowę wsi poukraińskich przeprowadzać winna Spółdzielnia Budownictwa Wiejskiego „Samopomoc Chłopska”, bądź inne przedsiębiorstwa spółdzielcze i przedsiębiorstwa budowlane państwowe. Tam, gdzie aparat ten nie jest zdolny wykonać tych robót — roboty mogą być przeprowadzone systemem gospodarczym przez Architekta Powiatowego zgodnie z okólnikiem i instrukcją Min. Odbudowy z dnia 11.X.1948 r. (Dz. U.M.O. Nr 12/48 poz. 91 i 92).

6. Kwalifikowanie zagród do odbudowy i remontów oraz zabudowy wsi poukraińskich odbywać się będzie zgodnie z „Zasadami kwalifikowania osiedli i gospodarstw do państwowej pomocy w odbudowie zniszczeń wojennych w zabudowaniach zagród wiejskich oraz pomoc w zabudowie gospodarstw poparcelacyjnych na rok 1949”.

Ogólną polityką budowlaną w wymienionym zakresie kieruje Ministerstwo Odbudowy — Naczelnny Komisarz Odbudowy Wsi w porozumieniu z zainteresowanymi czynnikami i Państwowym Funduszem Ziemi.

7. Przedsiębiorstwo, któremu zlecono roboty, ponosi odpowiedzialność za wykonanie robót zgodnie z warunkami ogólnymi PN-B1.

Za roboty wykonane systemem gospodarczym na podstawie zleceń wewnętrznych odpowiada Architekt Powiatowy do chwili komisyjnego przekazania odbudowanych względnie wyremontowanych zagród Państwowemu Funduszowi Ziemi do przejściowej administracji.

8. W ramach kredytów przewidzianych dla W.W.O. w pkt. 2 przeznaczają się . . . . zł na koszty utrzymania taboru samochodowego i jego obsługi. Wysokość kosztów na ten cel ustala Naczelnny Komisarz Odbudowy Wsi zależnie od potrzeb, w granicach jednak najwyżej 2% przyznanej kwoty przewidzianego kredytu.

Ewentualne inne koszty pośrednie, związane z przeprowadzeniem dokumentacji technicznej, nadzorem, odbiorem robót itp., winny być regulowane z odnośnych kredytów w ramach przepisów Ministerstwa Odbudowy dla tego rodzaju robót.

9. Wypłata przedsiębiorstwu budowlanemu należności za wykonane roboty i dostarczone materiały w związku z odbudową i remontami na Ziemiach Odzyskanych i zabudową terenów poukraińskich będzie dokonywana na podstawie faktur udokumentowanych i zaaprobowanych przez Naczelnika Wojewódzkiego Wydziału Odbudowy i po przeprowadzeniu przez Państwowy Bank Rolny (Bank Rolny) kontroli finansowej i technicznej.

Powyższe dotyczy również końcowej wypłaty (rachunek ostateczny) z tytułu dostarczonych materiałów i robót prowadzonych systemem gospodarczym przez Architektów Powiatowych. Rachunki przejściowe wystawiane przez zaangażowanych do tych robót rzemieślników zatwierdzają Architekci Powiatowi.

10. Wypłata przedsiębiorstwu budowlanemu należności za wykonane przez przedsiębiorstwo roboty i dostarczone materiały w związku z zabudową spółdzielni produkcyjnych

*) Sumy wskazane w pismach oddzielnych

będzie dokonywana na podstawie udokumentowanych i zatwierdzonych przez Naczelnego Komisarza Odbudowy Wsi faktur i po przeprowadzeniu przez Państwowy Bank Rolny (Bank Rolny) kontroli finansowej i technicznej.

Powyższe dotyczy tylko pierwszych 19-tu spółdzielni produkcyjnych, których zabudowę centralnie przeprowadza Naczelną Komisariat Odbudowy Wsi.

11. Odbudowane i wyremontowane zagrody wiejskie, zabudowane wsię na terenach poukraińskich oraz spółdzielnie produkcyjne przejmują do przejściowej administracji Państwowego Fundusz Ziemi.

Zasady przejmowania zagród do czasowej administracji zostaną ustalone odrębnym zarządzeniem Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, wydanym w porozumieniu z Ministrem Odbudowy i Ministrem Skarbu.

12. Państwowy Bank Rolny (Bank Rolny) sprawuje ścisłą kontrolę finansową i techniczną w odniesieniu do wszystkich instytucji przeprowadzających akcję ze szczególnym uwzględnieniem odpowiednich przepisów o obrocie bezgotówkowym.

W przypadku poważniejszych uchybień natury finansowej lub technicznej — Bank niezwłocznie powiadomi o tym zainteresowane Ministerstwo.

13. Państwowemu Bankowi Rolnemu (Bankowi Rolnemu) przysługuje prawo do pobierania jednorazowej prowizji w wysokości 1% od uruchamianych Państwowemu Funduszowi Ziemi kredytów w ramach powyższej akcji.

Zatwierdzam
Minister Odbudowy:

Naczelną Komisarz
Odbudow wsi.
w/z inż Zygmu Konrad

M. Kaczorowski

Warszawa, dn. 11 marca 1949 r.

Ministerstwo Roln. i R. R.

Dr S. Kowalewski

Podsekretarz Stanu

50

REGULAMIN

z dnia 26 marca 1949 r.

dla akcji państwowej pomocy w odbudowie zniszczonych budynków w zagrodach wiejskich i zabudowie gospodarstw poparcelacyjnych na rok 1949.

(L. dz. K.O.W. 2400/49)

Źródła finansowe.

§ 1. Pomoc udzielona będzie w ramach limitowanych bezzwrotnych i zwrotnych środków finansowych Planu Inwestycyjnego na rok 1949, Cz. 21 — Ministerstwo Odbudowy — Dział 6 — Odbudowa Wsi.

Cel akcji.

§ 2. Na podstawie niniejszego regulaminu pomoc finansowa udzielana będzie mało- i średniorolnym rolnikom na gospodarstwa zniszczone wskutek wojny lub akcji dywersyjnej — na odbudowę pierwszego budynku mieszkalnego lub inwentarskiego oraz na wzniesienie domu mieszkalnego w gospodarstwach powstałych z parcelacji.

§ 3. Rozdział środków finansowych, kategorie gospodarstw, które są uprawnione do korzystania z kredytów i sposób kwalifikowania gospodarstw do pomocy państwowej określają „Zasady Kwalifikowania osiedli i gospodarstw do

pomocy Państwowej w odbudowie zniszczeń wojennych w zabudowaniach zagród wiejskich oraz pomocy w zabudowie gospodarstw poparcelacyjnych“, wydane przez Ministerstwo Odbudowy — Naczelną Komisarz Odbudowy Wsi — w dniu 18 lutego 1949 r. L. dz. K.O.W. 1200/49:

Wysokość pomocy finansowej.

§ 4. Pomoc finansowa zwrotna udzielana będzie w postaci bankowej pożyczki budowlanej.

Na poszczególne gospodarstwo pożyczka może być udzielona do wysokości nieprzekraczającej:

- 1) na odbudowę zagród wiejskich na Z.D. — zł 250.000.—
- 2) na odbudowę zagród na terenach przychółkowych — zł 300.000.—
- 3) na zabudowę poparcelacyjną — zł 500.000.—

Na odbudowę budynków w gospodarstwach na terenach przychółkowych może być udzielana także pomoc finansowa ze środków bezzwrotnych.

Łączna wysokość pomocy finansowej zwrotnej i bezzwrotnej na odbudowę zagród wiejskich na terenach przychółkowych nie może przekraczać zł 300.000 na jedną zagrodę.

Sposób spłaty pożyczek

§ 5. Bankowe pożyczki budowlane spłacane będą w 16 równych ratach rocznych, płatnych 1 grudnia każdego roku, przy czym pierwsza rata płatna będzie po upływie 4 lat od dnia wypłaty pożyczki, a jeżeli pożyczka będzie wypłacona w częściach, od dnia wypłaty pierwszej jej części.

Dłużnikom przysługuje w każdym czasie prawo przedterminowej spłaty pożyczki.

Oprocentowanie pożyczek.

§ 6. Od udzielonych bankowych pożyczek budowlanych Państwowy Bank Rolny pobierać będzie odsetki w wysokości 2% rocznie. Odsetki płatne będą w sposób następujący:

- 1) przy wypłacie pożyczki potrącone będą odsetki za 1 rok z góry,
- 2) po upływie okresu rocznego będą płatne odsetki za rok z góry w dniu 1 grudnia każdego roku, przy czym najbliższego 1 grudnia jaki nastąpi po upływie okresu rocznego od dnia wypłaty pierwszej części pożyczki, pobrane będą także odsetki wstecz za okres czasu od dnia, do którego potrącano odsetki przy wypłacie każdej części pożyczki. Od zaległych rat kapitałowych Państwowy Bank Rolny naliczać będzie, oprócz normalnego oprocentowania, 4% w stosunku rocznym od zaległej kwoty tytułem odsetek za zwłokę za czas od terminu płatności raty kapitałowej do dnia faktycznej zapłaty, przy czym rozpoczęty miesiąc liczyć się będzie za cały.

Zabezpieczenie pożyczek.

§ 7. Pożyczki zabezpieczone będą skryptami dłużnymi, podpisanymi przez pożyczkobiorcę i z reguły przez jego współmałżonka.

W przypadku braku współmałżonka skrypt dłużny, podpisany przez zaciągającego pożyczkę, zaopatrzone będzie ponadto w porękę dorosłego syna lub dorosłej córki, wspólnie z dłużnikiem gospodarzających, w braku tych ostatnich — porękę osoby obcej wskazanej przez zaciągającego pożyczkę.

Budynki w gospodarstwie korzystającym z kredytu

winy być ubezpieczone od ognia, a prawo odszkodowania cedowane na rzecz Państwowego Banku Rolnego, dopóki suma dłużna wraz z odsetkami nie zostanie w całości spłacona.

Przyznawanie pomocy państwowej.

§ 8. Podania o pomoc państwową (bezzwrotną i zwrotną) wg ustalonego wzoru zainteresowani winni składać w Biurach Architektów Powiatowych, po uprzednim zaopiniowaniu przez Zarządy Gminne i Gminne Zarządy Związku Samopomocy Chłopskiej i stwierdzeniu zgodności z rzeczywistością danych, zawartych w podaniach, i wyrażeniu opinii o ubiegającym się o pomoc rolniku.

§ 9. Podania wraz z całym materiałem, dotyczącym udzielenia państwowej pomocy (bezzwrotnej, zwrotnej) przy odbudowie Architektce Powiatowi przedstawiają wraz ze swymi wnioskami Powiatowym Komitetem Kredytów Budowlanych Wiejskich, które kwalifikują petenta do pomocy państwowej w odbudowie i określają jej wysokość zarówno w postaci bezzwrotnej, jak i w postaci bankowej pożyczki budowlanej.

§ 10. Podania o pomoc państwową przy zabudowie poparcelacyjnej wraz z całym materiałem, Architektce Powiatowi przesyłają do Wojewódzkiego Wydziału Odbudowy, celem zakwalifikowania zgodnie z pkt. 7 „Zasad kwalifikowania osiedli i gospodarstw do państwowej pomocy...“.

§ 11. Zakwalifikowane podania wraz z całym materiałem, jak to: uchwałami P.K.K.B.W., opisem technicznym robót, projektami typowych budynków, kosztorysami, skróconymi wycenami kosztów, decyzjami Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej, ustalonym przez Architekta Powiatowego sposobem wypłaty państwowej pomocy w odbudowie i zabudowie itp. Architektce Powiatowi względnie W.W.O. przesyłają do terytorialnie właściwego Oddziału Państwowego Banku Rolnego (Banku Rolnego).

Na podstawie nadesłanych przez organa Ministerstwa Odbudowy podań i materiałów, Państwowy Bank Rolny (Bank Rolny) udziela bankowe pożyczki budowlane względnie dokonuje wypłaty z tytułu bezzwrotnej pomocy państwowej.

Państwowy Bank Rolny (Bank Rolny) może odmówić udzielenia pożyczki względnie wypłaty pomocy bezzwrotnej, jeżeli nie są spełnione wymogi i warunki, przewidziane obowiązującymi przepisami.

Wypłata środków pomocy państwowej.

§ 12. Wypłata zarówno środków bezzwrotnych, jak i bankowej pożyczki budowlanej nastąpi po uprzednim złożeniu w Oddziale Państwowego Banku Rolnego (Banku Rolnego):

a) przy odbudowie:

- 1) opisu technicznego robót z podaniem ogólnych ich kosztów wraz ze skróconą wyceną kosztów odbudowy, zaopiniowaną przez Architekta Powiatowego,
- 2) odpisu umowy z przedsiębiorstwem budowlanym, o ile roboty prowadzi przedsiębiorstwo,
- 3) przy środkach zwrotnych skryptu dłużnego wg ustalonego przez Bank wzoru na zabezpieczenie bankowej pożyczki budowlanej,

b) przy zabudowie poparcelacyjnej:

- 1) projektu i kosztorysu urzędowego na jeden typowy budynek, zatwierdzonego przez Naczelnego Komisarza Odbudowy Wsi, z załączeniem wykazu zawierającego miejsce położenia, ilość realizowanych obiektów typowych oraz ogólną sumę zamierzenia,

2) odpisu umowy z przedsiębiorstwem budowlanym,

3) skryptu dłużnego wg ustalonego przez Bank wzoru na zabezpieczenie bankowej pożyczki budowlanej.

§ 13. Wypłata pożyczki przy robotach, wykonywanych we własnym zakresie przez rolnika, następuje z reguły częściami w miarę postępu robót, w sposób z góry ustalony przez Architekta Powiatowego w porozumieniu z Państwowym Bankiem Rolnym (Bankiem Rolnym) z zachowaniem następujących wymogów:

a) zaliczka do wysokości 50% pożyczki wypłacona będzie na wniosek rolnika, prowadzącego roboty we własnym zakresie, potwierdzony przez Architekta Powiatowego ze wskazaniem przeznaczenia tej zaliczki.

Wylizanie się z zaliczek winno nastąpić przez złożenie do Banku rachunków i ewentualnie innych dowodów, najdalej w przeciągu 3 miesięcy od daty otrzymania zaliczki.

b) każda następną część pożyczki wypłacana będzie na zasadach ustalonych w punkcie a) dla pierwszej części zaliczki.

Wypłata ostatniej części pożyczki nastąpi po stwierdzeniu przez Architekta Powiatowego całkowitego wykonania odbudowy.

Przy prowadzeniu robót przez przedsiębiorstwo budowlane realizacja pożyczki nastąpi częściami w miarę postępu robót na podstawie złożonych przez przedsiębiorstwo rachunków przejściowych za wykonane roboty, zatwierdzonych po sprawdzeniu z kosztorysem i faktycznym stanem robót na miejscu przez Wojewódzki Wydział Odbudowy, Architekta Powiatowego lub przez terenowego Inspektora Nadzoru.

Wypłata ostatniej części pożyczki nastąpi na podstawie ostatecznego rachunku, złożonego przez przedsiębiorstwo i zatwierdzonego przez Woj. Wydz. Odb. lub Architekta Powiatowego.

Bezzwrotna pomoc finansowa będzie wypłacana na analogicznych zasadach.

Wszelkie ewentualne zlecenia przekazania gotówki na rzecz osób trzecich winny być podpisane przez rolnika, korzystającego z pomocy państwowej w odbudowie i zabudowie, oraz potwierdzone przez architekta Pow. W przypadkach tych powinna być wskazana przyczyna dokonania wypłaty przez dokładne określenie wykonanej pracy, asortymentu materiałów budowlanych itp.

O wszelkich dokonanych na zlecenie rolnika przekazach na rzecz osób trzecich Oddział Państwowego Banku Rolnego (Banku Rolnego) powiadamia zleceńodawcę.

Zlecenie przekazów na rzecz Architekta Pow. względnie Powiatowego Komitetu Kredytów Budowlanych Wiejskich lub Powiatowego Komitetu Odbudowy jest niedopuszczalne.

Kontrola bankowa celowości zużycia pomocy państwowej.

§ 14. Na Państwowym Banku Rolnym (Banku Rolnym) ciąży obowiązek przeprowadzania kontroli zużycia kredytów niezależnie od kontroli przeprowadzanej przez Agendy Ministerstwa Odbudowy.

Rygory związane z bankowymi pożyczkami budowlanymi.

§ 15. Do czasu spłaty zaciągniętej pożyczki, dłużnik obowiązany jest poddać się kontroli Banku co do zużycia pożyczki, zgodnie z jej przeznaczeniem, oraz wszelkim regulaminom i przepisom wydanym czy to przez organa rządowe, czy też przez Państwowy Bank Rolny (Bank Rolny) dla

akcji państwowej pomocy na odbudowę budynków i zabudowę poparcelacyjną oraz rygorowi natychmiastowej przedterminowej spłaty pożyczki lub jej pozostałej do spłacenia reszty wraz z procentami i innymi należnościami na żądanie Banku, jeżeli:

- zużyje pożyczkę niezgodnie z jej przeznaczeniem lub niedokona odbudowy względnie zabudowy w terminie określonym przez Bank lub organa odbudowy,
- władze odbudowy stwierdzą niedostosowanie odbudowy do planu zabudowania,
- natychmiast po ukończeniu budowy nie ubezpieczy budynków od ognia w myśl § 8 regulaminu,
- dopuszcza do zalegania ze spłatą którejkolwiek raty kapitałowej pożyczki,
- dopuszcza do wdrożenia postępowania egzekucyjnego w stosunku do swojej nieruchomości,
- sprzeda lub w inny sposób pozbędzie się swojej nieruchomości,
- zajdą okoliczności przewidziane w art. 201 Kodeksu Zobowiązań (zmniejszenie zabezpieczenia wierzytelności lub niewypłacalność dłużnika).

Za Ministra Odbudowy: **Inż. St. Pietrusiewicz.**

51.

OKÓLNIK Nr 9

z dnia 9 kwietnia 1949 r.

o stosowaniu w budownictwie cegły wapienno-piaskowej (sylikatowej)

(L. dz. III/5873-3-49).

Wobec niedostatecznej produkcji cegły czerwonej i materiałów ściennych zastępczych, jak również uwzględniając korzyści płynące z oszczędności węgla przy produkcji cegły wapienno-piaskowej oraz możliwości zredukowania ilości tynków zewnętrznych, Ministerstwo Odbudowy zaleca stosowanie cegły wapienno-piaskowej na większą niż dotychczas skalę w budownictwie miejskim i wiejskim.

Cegła ta powinna być stosowana:

- Jako warstwa licowa elewacji budynków.
- W ścianach konstrukcyjnych nie wymagających niskiego współczynnika przenikania ciepła np. budynków gospodarczych.
- W ścianach konstrukcyjnych wewnętrznych i zewnętrznych budynków murowanych i szkieletowych, z zachowaniem warunków, zapewniających mały współczynnik przenikania ciepła. Powyższy warunek da się osiągnąć bądź przez odpowiednią grubość, bądź też odpowiednią konstrukcję ścian zewnętrznych (np. grubość 55 cm, izolacje termiczne murów mat. izolacyjnymi lub urządzenie odpowiednich pionowych przetrzeni powietrznych równoległe do powierzchni ścian).
- W ścianach działowych.
- Przy ogrodzeniach.

W murach narażonych na wilgoć, jak np. piwnicznych i fundamentowych oraz w pobliżu źródeł wyższych temperatur, cegła ta może być stosowana pod warunkiem zabezpieczenia jej izolacją.

Nasiąkliwość cegły wapienno-piaskowej, użytej do ścian (murów) zewnętrznych w budynkach przeznaczonych na stały pobyt ludzi, nie powinna przekraczać 16%.

Wskazane jest — w celu przeciwdziałania wietrzeniu — pokrywanie ścian licowych szkłem wodnym.

Wytwórnice cegły wapienno-piaskowej obowiązane są poddawać badaniu każdą partię nadesłanego wapna (na czas gaszenia), a w wypadku zmiany drugiego składnika — piasku — należy dokonywać pełnego badania laboratoryjnego własności cegły wapienno-piaskowej, zgodnie z normą PN/B—320.

Dla orientacji podaje się tabelę porównawczą najważniejszych cech i własności oraz ceny cegieł zwykłych palonych i wapienno-piaskowych:

	Cegła palona l kl. wg normy	Cegła wap.-piaskowa wg wyników badań
Wytrzymałość na ścislenie	150 kg/cm ²	115—173 kg/cm ²
Nasiąkliwość wagowa	8—20%	12,3—13,3%
Cena loco cegielnia		
a) dla instytucji państw.	5402 zł/1000 szt.	4804 zł/1000 szt.
b) dla odbiorców pryw.	7400 „	6580 „

Dyrektor Departamentu Budownictwa: **K. Tyszka.**

52.

OKÓLNIK Nr 11

z dnia 11 kwietnia 1949 r.

o sposobie sporządzania kosztorysów urzędowych.

L. dz. III.-2233-2-49).

W nawiązaniu do § 15-go zarządzenia Ministra Odbudowy z dn. 23 września 1948 r. w sprawie sporządzania kosztorysów urzędowych (Dz. Urz. Min: Odb: z 25.IX. 1948 r, Nr 11, poz: 83), Ministerstwo Odbudowy poleca obliczać koszt robocizny według stawek cennika akordowego pracy w budownictwie.

Pozycje robót, nieobjętych cennikiem akordowym, winny być jak dotychczas wyceniane według norm kosztorysów wzorcowych P.K.N.

Za roboty pomocnicze, które nie są objęte cennikiem akordowym i kosztorysem na roboty przygotowawcze, należy w poszczególnych rodzajach robót doliczać do kosztu robocizny, opartego na cenniku akordowym, następujące dodatki:

- do robót ziemnych 5%
- do robót murarskich.
  - dla ścian grubych i działowych 16,5%
  - dla sklepień, obmurowań, okładzin ścian, posadzek terrakotowych, lastricowych i ksy-lolitywych 2,5%
- do robót betonowych i żelbetowych:
  - dla deskowania i zbrojenia 3%
  - dla betonowania 7,5%
- do robót tynkarskich:
  - dla tynków wewnętrznych 15%
  - dla tynków zewnętrznych 3%
- do robót ciesielskich 3%
- do robót stolarskich (na budowie):
  - dla pasowania otworów itp. 3%
  - dla układania posadzek klepkowych 2%
- do robót dekarско-blacharskich (na budowie) 2%
- do robót ślusarsko-kowalskich (na budowie) 3%
- do robót zduńskich 2,5%
- do robót szklarskich 5%
- do robót malarskich:
  - dla malowania klejowego 10%
  - dla malowania olejnego 2%

12. do robót rozbiórkowych:
a) na rynny	3%
b) rusztowania	17%
c) zabezpieczenia	5% 25%
13. do robót instalacji sanitarnych:
dla rur, kształtek, armatury, pieców gazowych,
kąpielowych, grzejników i kotłów 6%
14. do robót instalacji elektrycznych 6%

Zsynchronizowane czynniki czasowe z normami cennika akordowego zostały uwzględnione w nowym wydaniu kosztorysów wzorcowych P.K.N., które ukażą się w druku w 2-iej połowie r.b.

Koszt materiałów należy jak dotychczas obliczać według kosztorysów wzorcowych P. K. N.

Stosowanie podanego w niniejszym okólniku sposobu sporządzania kosztorysów urzędowych obowiązuje od dnia 1 kwietnia 1949 r.

Dyrektor Departamentu Budownictwa M.O.: **Inż. K. Tyszka.**
Uzgodniono z Min. Przem. i Handlu

Dyr. Departamentu Inwestycji M. P. i H.: **Dr Cz. Babiński.**

53.

OKÓLNIK Nr 12.

z dnia 13 kwietnia 1949 r.

o stosowaniu płyt wiórkowo-gipsowych i o oszczędzaniu cementu.

(L. dz. III.-6314-3-49).

1) Płyty wiórkowo-gipsowe b. zbliżone do płyt wiórkowo-cementowych (norma PN/B-490) zaleca się stosować w budownictwie wiejskim, miejskim a nawet fabrycznym — za wyjątkiem miejsc narażonych na zawilgocenie

Należy je stosować jako izolację cieplną (współczynnik przewodności ok. 0,099) lub dźwiękową budynków (np. ściany, stropy, poddasza).

W kuchniach, łazienkach, pralniach itp. w pomieszczeniach, w których gromadzi się para wodna w większej ilości, należy unikać stosowania płyt wiórkowo-gipsowych.

Produkowane płyty mają wymiary 200 × 50 × 2,5 cm. i wagą ok. 12 kg. Wytrzymałość na zginanie średnio 25 kg./cm². Ciężar objętościowy ok. 469 kg/m³. Barwa biała — szara.

Płyty bada się na:

1. cechy zewnętrzne i wymiary,
2. ciężar całych płyt i ciężar objętościowy,
3. wytrzymałość na zginanie,
4. przewodnictwo cieplne.

Warunki ogólne, ilość próbek i tolerancje ustala się wg. normy PN/B-490.

2) Sprawa oszczędności cementu, jako artykułu eksportowego, jest dla gospodarki krajowej nader ważna. Dlatego też:

- a) należy w tym względzie wykorzystywać wszelkie możliwości, jakie dają normy wykonywania konstrukcji betonowych i żelbetowych.

Np. norma PN/B-195 pkt. 1 § 5 przewiduje, iż w przypadku, gdy budowa ma być wykonywana przez kierownictwo o wysokich kwalifikacjach zawodowych, posiadające umiejętność ustalenia najwłaściwszego stosunku składników i możliwość zapewnienia przez odpowiedzialnie urządzenia techniczne i organizacyjne praktycznie niezmiennej jakości betonu wytwarzanego na budowie — Rw (wytrzymałość miarodajną)

przyjmuje się doświadczalnie z wytrzymałości próbek. Często stosowane przybliżone dozowanie ilości cementu na podstawie empirycznych wzorów norm, podających przeciętnie zbyt wielkie ilości cementu, nie powinno w takich przypadkach mieć miejsca i dopuszczalne jest jedynie na budowach małych ze słabą obsadą techniczną, bądź w tych miejscowościach, gdzie badanie wytrzymałości próbek jest utrudnione lub niemożliwe.

- b) Ministerstwo Odbudowy zaleca jak najbardziej celowe i oględne używanie cementu do zapraw, ograniczając stosowanie zapraw cementowych i cementowo-wapiennych do wypadków uzasadnionych względami technicznymi.

Powinno to znaleźć również odbicie w kosztorysach projektów budowlanych.

O ile względy techniczne powodują konieczność stosowania zapraw wzmocnionych, to niezbędne stosunki mieszaniny należy ściśle określić, przy możliwie małym użyciu cementu.

- c) Należy również przeciwdziałać wszelkim innym rodzajom marnotrawstwa przy użyciu zaprawy cementowej. Obserwuje się często przy wznoszeniu murów zrzućcie nadmiaru zaprawy na ziemię, zamiast do naczynia. Te drobne resztki mogą stanowić w masie poważne źródło oszczędności.

Dyrektor Departamentu Budownictwa: **Inż. K. Tyszka.**

54.

OKÓLNIK Nr 13

z dnia 19 kwietnia 1949 r.

w sprawie czynszów za mieszkania w przedsiębiorstwach i zakładach leczniczych

(L. dz. V/3-1938-49).

Ministerstwo Odbudowy w porozumieniu z Ministerstwem Zdrowia podaje do wiadomości, że wpływy czynszowe z przedsiębiorstw i zakładów leczniczych podległych Ministerstwu Zdrowia, a rozliczających się centralnie ze Skarbem Państwa, w Części 20 Grupy B budżetu, preliminowane są w planach finansowo-gospodarczych poszczególnych przedsiębiorstw i zakładów.

Z uwagi na powyższe nie należy stosować do tych przedsiębiorstw i zakładów przepisu okólnika Nr 11 z dnia 31 marca 1948 (Dz. Urz. Min. Odb. Nr 4, poz. 31), o obowiązku odprowadzania wpływów czynszowych z mieszkań zajmowanych przez ich pracowników, na dochód Ministerstwa Odbudowy.

Minister: w/z **J. Zakowski**

55.

OKÓLNIK Nr 14

z dnia 21 kwietnia 1949 r.

o stosowaniu szkła ornamentowego.

(L. dz. III.-6364-3-49).

Małe zapotrzebowanie w ubiegłym roku na szkło ornamentowe spowodowało niedostateczne upłynnienie rema-

mentów tego szkła, uniemożliwiając tym samym normalną produkcję hut szklanych.

Celem przeciwdziałania tego rodzaju niezdrowym gospodarczo objawom, Ministerstwo Odbudowy zarządza stosowanie w szerszym zakresie szkła ornamentowego przy szkleniu wewnętrznych otworów drzwiowych, naświetli, ścianek działowych itp. w odbudowywanych i nowo-wznoszonych budynkach administracyjnych, użyteczności publicznej i mieszkalnych.

Dyrektor Departamentu Budownictwa: **Inż. K. Tyszka.**

56.

PISMO OKÓLNE

z dnia 10 marca 1949 r.

w sprawie zatwierdzania programów użytkowych

(L. dz. III.-1555-1-49).

W rozumieniu pkt. 2 okólnika Nr 26 z dnia 11 października 1943 r. L. dz. III.-12399-1-48 podaje się do wiadomości i zastosowania co następuje:

- 1) każdy obiekt musi mieć program użytkowy opracowany przez bezpośredniego inwestora i zatwierdzony przez resortowe Ministerstwo lub uprawniony przez nie organ.
- 2) program użytkowy powinien określić conajmniej przeznaczenie użytkowe i zawierać potrzebne dane cyfrowe służące do ustalenia istotnych cech technicznych oraz kubatury projektowanego obiektu.

Vicedyrektor Departamentu Budownictwa: **Inż. M. Wolska.**

57

PISMO OKÓLNE

z dnia 11 kwietnia 1949 r.

w sprawie ustanawiania obowiązujących i zaleconych norm budowlanych oraz stosowania Polskich Norm.

(L. dz. G. M. 2144/w2/49)

W związku z wykonywaniem ustawy z dnia 3 lipca 1947 r. o normach i standardach budowlanych (Dz. U. R. P. nr 52, poz. 269) i ogłaszaniem w Monitorze Polskim oraz w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Odbudowy zarządzeń dotyczących norm, Ministerstwo Odbudowy — dla ułatwienia organom terenowym należytego zrozumienia tej akcji — wyjaśnia co następuje:

1. W myśl art. 1 — 4 powołanej ustawy mogą być ustanawiane **obowiązujące normy budowlane** w zakresie wytwórczości materiałów i elementów budowlanych oraz w zakresie projektowania i budowy budynków. Zarządzenia Ministra Odbudowy o ustanowieniu tych norm, zawierające m. in. określenie zakresu ich stosowania oraz terminu, od którego obowiązują, ogłasza się w Monitorze Polskim. Zarządzenia z reguły nie obejmują tekstu norm. Normy obowiązują w brzmieniu odpowiednich „Polskich Norm“ opracowywanych i ogłaszanych w własnych wydawnictwach przez Polski Komitet Normalizacyjny, a wymienionych w za-

rzędzeniach Ministra Odbudowy, którymi normy obowiązujące zostają ustanowione.

Do stosowania powyższych norm obowiązani są:

- a) jeżeli norma ma moc w zakresie wytwórczości — wszystkie zakłady wytwarzające wyroby, których norma dotyczy,
- b) jeżeli ma moc w zakresie budownictwa — budujący oraz kierownicy budowy i wykonawcy robót budowlanych.

Osoby nie stosujące się do zakazów i nakazów zawartych w obowiązujących normach budowlanych ulegają karom w trybie administracyjnym w myśl art. 8 cytowanej ustawy z dnia 3 lipca 1947 r. o normach i standardach budowlanych.

2. Prócz norm obowiązujących, o których mowa w ust. 1, ustanawiane są na podstawie art. 7 cytowanej ustawy także **zalecone normy budowlane**. Zarządzenia o ustanowieniu tych norm — tak samo jak norm obowiązujących — nie zawierają ich tekstu, a powołują odpowiednio Polskie Normy. Zarządzenia te ogłasza się w Monitorze Polskim. Stosowanie tych norm nie jest obowiązujące; nie stosowanie ich nie podlega sankcjom karnym.
3. Oprócz zarządzeń ustanawiających obowiązujące i zalecone normy budowlane ogłasza się w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Odbudowy także zarządzenia Ministra Odbudowy „o stosowaniu Polskich Norm“. Zarządzenia te wydawane są wówczas, gdy wymienione w nich Polskie Normy (opracowywane i ogłaszane w własnych wydawnictwach przez Polski Komitet Normalizacyjny) nie mają charakteru budowlanego w rozumieniu cytowanej wyżej ustawy z dnia 3 lipca 1947 r. i wskutek tego sprawa ich stosowania nie może być załatwiona na podstawie tej ustawy. Dlatego też w zarządzeniach tych nie powołuje się podstawy prawnej. Nie mają one mocy powszechnie obowiązującej, nie są powszechnie zalecone. Zarządzenie stosowania wymienionych w nich Polskich Norm wiąże jedynie organa podwładne Ministrowi Odbudowy.

Dyrektor Gabinetu: **L. Kaczmarkiewicz**

58

PISMO OKÓLNE

z dnia 21 kwietnia 1949 roku.

Do

wszystkich Wojewódzkich Wydziałów Odbudowy, Ob. Ob. Prezydentów m. st. Warszawy i m. Łodzi oraz do wszystkich Dyrekcji Odbudowy.

W Monitorze Polskim Nr A—23 z dnia 21 kwietnia 1949 r. ukazały się dwa zarządzenia Ministra Odbudowy:

1. pod poz. 370 — Zarządzenie z dnia 1 kwietnia r. b. „o właściwości Ministra Odbudowy do zatwierdzania projektów większych budynków“, wg którego zastrzeżone jest dla Ministra Odbudowy zatwierdzanie projektów budynków zarówno państwowych, jak i niepaństwowych:
  - a) o kubaturze większej niż 10.000 m³ wznoszonych na potrzeby służby zdrowia i opieki społecznej nad dzieckiem;
  - b) o kubaturze większej niż 30.000 m³ — bez względu na ich przeznaczenie;
  - c) typowych — bez względu na ich wielkość — oraz

2. pod poz. 369 — zarządzenie z dnia 1 kwietnia r. b. o przekazaniu Prezydentowi m. st. Warszawy prawa zatwierdzania projektów niektórych budynków państwowych, wg którego przekazuje się Prezydentowi m. st. Warszawy zatwierdzanie projektów budynków państwowych, wznoszonych na obszarze m. st. Warszawy, których kubatura nie przekracza 10 000 m³, gdy chodzi o budynki służby zdrowia i 30.000 m³, gdy chodzi o inne budynki.

Komunikując o powyższym, Ministerstwo Odbudowy zaznacza, iż nie znajduje przeszkód, aby przy wykonywaniu zarządzenia podanego pod 2) Prezydent m. st. Warszawy — do czasu zorganizowania własnego aparatu technicznego — posługiwał się personelem technicznym Wydziału Inspekcji Budowlanej Zarządu Miejskiego m. st. Warszawy.

Równocześnie, nawiązując do omawianych zarządzeń, wyjaśnia się, że projekty budynków, sporządzone przez Centralę Centralnego Biura Projektów Arch. i Bud., uważa się za projekty, o których mowa w art. 382 ust. 1 pkt a) prawa budowlanego, że zatem projekty te podlegają zatwierdzeniu przez Ministra Odbudowy bez względu na wielkość projektowanego obiektu. Natomiast projekty, sporządzone przez oddziały Centr. Biura Projektów Arch. i Bud., będą zatwierdzane w/g zasad określonych w § 1. zarządzenia Ministra Odbudowy z dnia 1 IV. 1949 r. (Monitor Polski Nr A—23 poz. 370).

Dyrektor Departamentu Administracji Budowlanej:

inż. **Z. Pogonowski**

KOMUNIKAT 1.

z dnia 4 kwietnia 1949 r.

(L. dz. 5503/3/49)

Realizacja Państwowego Planu Inwestycyjnego wymaga szerokiego stosowania nowoczesnych metod budownictwa, jaknajbardziej oszczędnego gospodarowania deficytowymi materiałami budowlanymi (stal, cement, drzewo) przy równoczesnym wykorzystaniu wszelkich odpadkowych materiałów jak gruz, żużel, trociny itp.

Instytut Badawczy Budownictwa wydał pracę „Wytyczne warunków technicznych produkcji i montażu stropu DMS“. Jest to pierwsze u nas szczegółowe opracowanie stropu z elementów składanych, oparte na powyższych przesłankach.

Ministerstwo Odbudowy zalecając możliwie wszechstronne wykorzystanie tej pracy jako podstawy do jaknajszerszego rozpowszechnienia stropów z elementów składanych, co stanowić będzie poważny postęp na drodze unowocześnienia

metod budownictwa, prosi jednocześnie o nadsyłanie wszelkich krytycznych uwag, jak i materiałów w tym zakresie do I. B. B.

Nadsyłane uwagi wykorzystane będą w dalszych pracach nad ulepszaniem metod produkcji montażu i konstrukcji stropów prefabrykowanych, jak również w znacznym stopniu przyczynić się mogą do ustalenia najlepszych typów. Pracę nabyć można w I.B.B. ul. Narbutta Nr 26.

Dyrektor Departamentu Budownictwa: Inż. **K. Tyszka**

KOMUNIKAT 2.

W Monitorze Polskim ogłoszono:

w Nr **A-17** z dn. 23.III.49 r. Orzeczenia Ministra Odbudowy z dn. 22.II.49 r. o przejęciu 115 przedsiębiorstw na własność Państwa (poz. 226) oraz z dn. 23.II.49 r. o przejęciu 7 przedsiębiorstw na własność Państwa (poz. 227);

w Nr **A-18** z dn. 29.III.49 r. — Orzeczenie Ministra Odbudowy z dn. 23.II.49 r. o przejęciu 103 przedsiębiorstw na własność Państwa (poz. 271);

w Nr **A-19** z dn. 31.III.49 r. — Orzeczenie Ministra Odbudowy o przejęciu przedsiębiorstw na własność Państwa (poz. 237) oraz Obwieszczenie Przewodniczącego Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy o uchwaleniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów ograniczonych ul. Sikorskiego, Kopernika — Tamka, Solec (poz. 238);

w Nr **A-20** z dn. 5.IV.1949 r. — Zarządzenie Ministra Odbudowy o ustanowieniu obowiązującej normy budowlanej PN/B-183 „Mury z kamienia rodzimego. Obliczenia statyczne“. (poz. 299).

W Dz. U. R. P. Nr 18 z dn. 4 IV.49 r. poz. 114 została ogłoszona Ustawa z dn. 9 marca 1949 r. o zmianie dekretu z dn. 23 lipca 1943 r. o najmie lokali.

W Dz. U. R. P. Nr 21 z dn. 14 kwietnia 1949 r. poz. 144 ogłoszono Rozporządzenie Ministra Odbudowy z dn. 24 marca 1949 r. w sprawie rozciągnięcia przepisów policyjno-budowlanych dla gmin miejskich na niektóre osiedla w powiecie węgrowkim, w wojew. warszawskim.

W Dz. U. R. P. Nr 23 z dnia 19 kwietnia 1949 r. poz. 157 ogłoszono Rozporządzenie Ministra Odbudowy z dnia 13 kwietnia 1949 r. w sprawie wykonania ustawy o pomocy sąsiedzkiej przy odbudowie wsi.

OGŁOSZENIE.

Unieważnia się zagubioną legitymację służbową Nr 478 wydaną przez Ministerstwo Odbudowy w dniu 22 marca 1948 r. na nazwisko ob. Gluth-Nowowiejskiej Marii.

Warunki prenumeraty Dz. Urz. Min. Odb: prenumerata roczna — 600 zł. lub półroczna — 300 zł. Cena pojedynczych egzemplarzy wskazana na każdym egzemplarzu dziennika. Wszelkie należności za Dziennik Urzędowy należy wpłacać na konto czekowe P.K.O. w Warszawie Nr I — 1683 — „Ministerstwo Odbudowy — Wydawnictwa“.

